

Kalastusta Terijoen Tyrisevällä - Toivo Pajun kertomaa

Tuovi Paju

Tuovi Paju haastatellut isäänsä Toivo Pajua (s. 1910)
1990-luvulla ja syksyllä 2002

Rysät tulivat käyttöön vasta 30-luvun alussa. Pitkäsiima oli käytössä verkkojen ohella ennen sitä. Nuorena poikana 20-luvulla Toivo oli isänsä Emilin ja setänsä Paavon kanssa Koivistolla kalastamassa pitkälläsiimalla. Matkaa sinne oli Tyrisevältä noin 60 km, joten kun sinne oli kerran lähdetty, siellä kalastettiin viikkokaupalla yhteen menoon.

Sattui niinkin, että kun Koivistolta saaren päästä lähti Viipuriin Ainamo-laiva, niin se pysähtyi heidän veneensä kohdalla ja otti pyydystetyt kalat mukaansa. Kun laiva tuli illalla takaisin, sieltä annettiin kalastajille saaliista saadut rahat.

Tyrisevällä kalastettiin myös muikkua. Sitä tuli Laatokasta Nevajokea myöten Suomenlahden perukkaan. ”Siint pyyvettii kurvii. Inon kohal alko siit silakka.” (kurvi = norssi, kuore). Siitä käytettiin myös venäjänkielistä sanaa korjushka. Toivo kertoi saaneensa kerran 30-luvun alussa rysästään kerralla 75 kiloa muikkuja.

– Seuraavana yönä jää vei rysät.

Jatkosodan aikana joukko-osastoa komentava luutnantti kysyi, pystyisikö joku kalastamaan. Miehillä oli saatava ruokaa, ja kala antoi vaihtelua.

Toivo otti yhteyttä isäänsä, joka lähetti junarahtina verkkoja, ja niin hän meni kalastamaan Laatokalle. Hän asui kahden vuoden aikana Lunkulansaarella Roihan talossa. Silloinen pikkupoika Johannes Roiha muisti nämä ”sotamieskalastajat” hyvin.

Lunkulansaari on pohjoisella Laatokalla, lähellä Mantsinsaarta. Mantereella lähin paikka oli Salmi.

Em. luutnantti toivoi myös saavansa lahnoja, ja niin Toivo sai lomaa kalastaakseen Piikkiössä isänsä vesillä. Tuloksena olikin mahtava lahnaaalis. Temppu toistettiin myöhemmin, mutta silloin lahnoja taisi tulla vain viisi. Lahnat tulivat junarahtina, ja siihen aikaanhan jäitä säilytettiin sahanpuruissa, mistä niitä lohkottiin kuljetuslaatikoihin (lotokka, lotokat) esim. juuri kalankuljetusta varten.